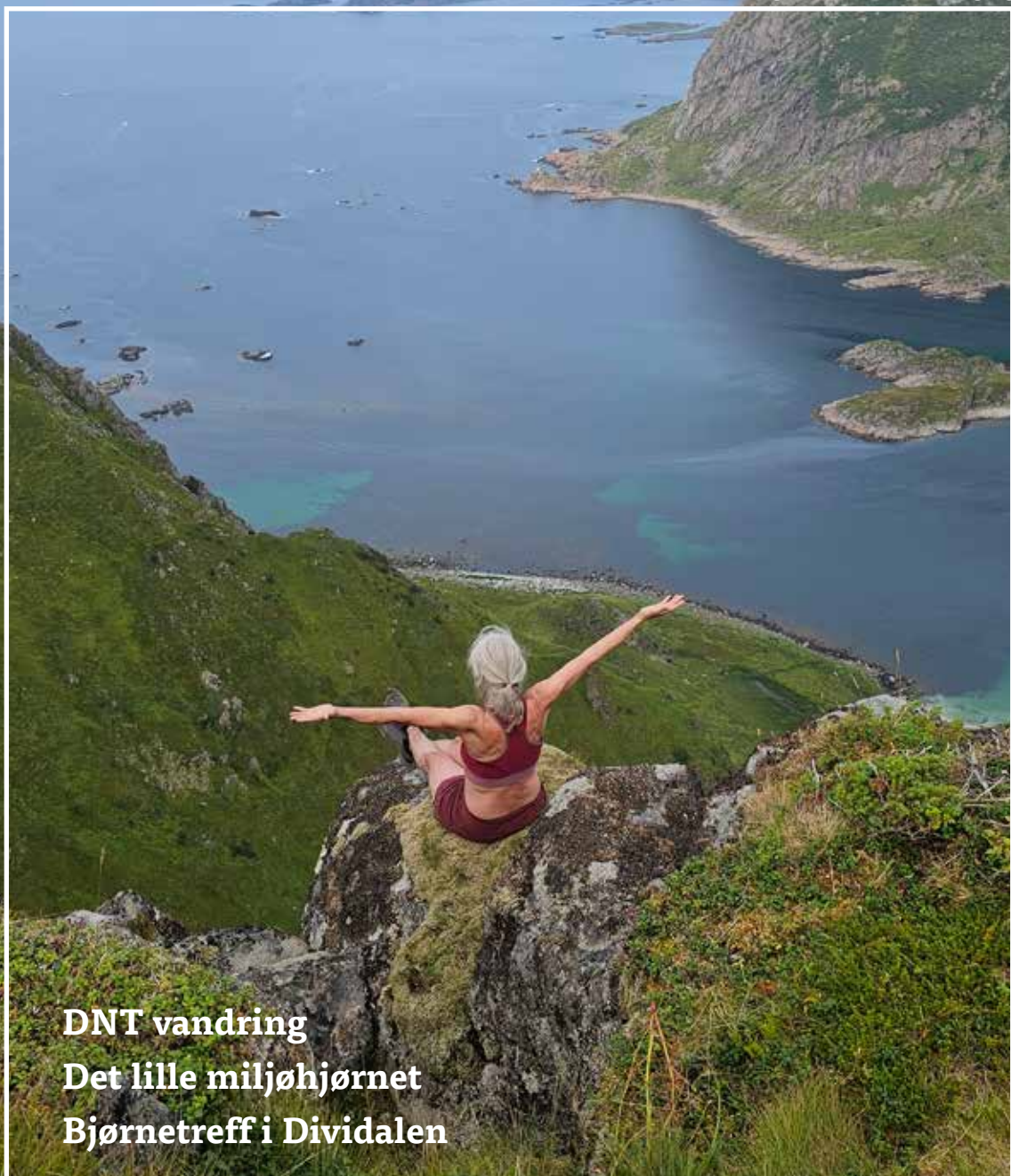

Fjellvåken

Medlemsavis for Troms Turlag • nr. 2 - 2026 - 48. årgang

DNT vandring
Det lille miljøhjørnet
Bjørnetreff i Dividalen

Naturopplevelser for livet

Troms Turlag

- Mere fjell

Av og til
må noe vare lenge,
ellers mister vi vel vettet snart,
så fort allting snurrer rundt med oss.
Store trær er fint
og riktig gamle hus er fint,
men enda bedre -
fjell
Som ikke flytter seg en tomme
om hele verden enn forandres
(og det må den snart),
så står de der
og står og står
så du har noe å legge pannen inntil,
og kjøle deg
og holde i noe fast.

Jeg trivs med fjell.
De lager horisonter
med store hugg i,
som de var smidd av smeder.
Tenk på: - Den gamle nupen her har stått som nå
helt siden Haralds-tiden.

Den stod her da de spikret en arming fast til korset
Som nå. Som nå.
Med sildrebekker på og lyngkjerr og den store
bratte pannen
uten tanker i. Den sto her
under Belsen og Hiroshima. Den står her nå
som landemerke for din død, din uro,
kanskje dine håp.
Så du kan gå derforbi og holde i noe hardt.
Noe gammelt noe. Som stjernene.
Og kjøle pannen din på den,
og tenke tanken ut.
Og tenke selv.

Jeg hadde lyst til å starte med dette sterke diktet av Rolf Jacobsen (1907-1994).

Skrevet i 1979 fra samlingen «Tenk på noe annet», - og akkurat det kan vi sannelig trenge å gjøre av og til når verden synes å ha gått av hengslene og maktesløsheten truer med å ta over.

Da står fjellet der som symbolet på alt vi savner i dag: forankring, stabilitet, trygghet og fred. Noe som er større enn oss, noe som er urokkelig og varig, et landemerke vi kan hvile pannen mot, gråte ut vår fortvilelse, men også kjøle pannen, klarne tanken og fatte nytt håp.

I sommer søker vi derfor til fjells, fra støvete veier og gater gjennom grønne daler til åpne vidder og høyreiste fjell. Der vinden rusker i lyngen og heiloen hilser oss med sin karakteristiske fløytelåt. Der fjellvannenes kjølighet gir lindring for svette og trøtte lemmer og ny giv til slitne vandrere.

Allemannsretten har gitt oss tilgang og rett til alt dette, men også ansvar og plikt. Plikt til å følge regler for bålbrekking, fiske og jakt, båndtvang for hunder og telting i naturen, - for sporløs ferdsel. Vi har ansvar for å behandle naturen med respekt og ta vare på den.

Den uberørte, inngrepsfrie naturen som har vært Norges stolthet er i ferd med å tape kampen mot et stadig mer energikrevende samfunn. Økende turisme i vår landsdel bidrar til ytterligere nedbygging og slitasje. Det ødelegger ikke bare mulighetene for oss til å få gode naturopplevelser, men truer også det biologiske mangfoldet som vi er langt mer avhengig av enn vi gjerne tror. Tapet av villmarkspreget natur er størst i de tre nordligste fylkene.

Vi i turlaget har som formål å fremme et enkelt, aktivt, sikkert og miljøvennlig friluftsliv. Vi jobber for dette sammen med andre blant annet gjennom Forum for natur og friluftsliv (FNF) og ved å ta vare på og utbedre hytter og stier, fremfor å bygge nytt, så fremt det er mulig. Vi vil være ambassadører for en grønnere vei som tar ivaretar naturgrunnlaget og ser naturens betydning for folkehelsen. Vi tror at det vi bruker og er glad i, tar vi vare på, så i sommer oppfordrer vi deg til å ta med noen nye ut på tur. Del turgleden og la oss bli enda flere som kjemper for å ta vare på naturen og søker opplevelsene der.

Mere fjell!

Kjersti Bakken, styreleder

Foto: Finn Jürgens. Tittel: Fra Hamperokken

Fra redaksjonen

Ny sommer – nye muligheter

Bildetekst: Steinhytta ved Rostaelva. Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Av Nina B. Cheetham

Jeg har hørt, lest og selv erfart at å være ute i naturen gir ro, senker stress og forbedrer mental helse. Nylig leste jeg at bare 20 minutter daglig dose natur kan endre både kropp og hjerne. Det er ganske utrolig! Selv om forskningen ikke helt kan forklare årsaken til effekten natur har på oss, vil jeg tro at alle lesere av Fjellvåken har opplevd naturens evne til å gi ro og harmoni. Vi leste om temaet i FV nummer 1 i en reportasje fra Nord-Troms.

Trender kommer og går, alt fra skogsbadning og klem et tre, til isbad. En positiv trend i tiden er også å gjøre friluftslivet mere bærekraftig, tone ned utstyrsjaget, gjenbruk og vedlikehold og reparering av ødelagt utstyr. Du kan lese om det et annet sted i dette nummeret.

Det enkle friluftsliv ser heldigvis heller ikke ut til å gå av moten. «Lavterskel» er et ord som klinger godt i øret. Nå står en ny sesong for tur. En sommer og høst fylt av nær- og fjernturer og uante muligheter ligger foran oss. Ta frem turbøkene du har i hylla og se om du inspireres til å utforske nye turmål denne sommeren, turer som også kan gi spennende møter med andre turgåere og forme nye vennskap. Diktet om en turvenninne er en vakker beskrivelse av vennskap. Du kan også lese om Ellens og Finns erfaringer med menneskemøter på tur i dette nummeret. Mye av det du ellers kan lese om i dette nummeret av Fjellvåken kommer fra våre medlemmer, tusen takk til dere.

Vi i redaksjonen ønsker alle en nydelig sommer og høst! Kanskje noen av dine opplevelser etter hvert kan deles med lesere av Fjellvåken?

Ei fjellvenninne

ei fjellvenninne
går stødig
og ventar utan å mase

ho kjenner veret
les pusten din

ser når stega blir tunge
ho deler stilla
og kaffen i vinden

og gler seg meir over utsikta
enn over toppen

ei fjellvenninne
går ikkje føre for å vise veg
men ved sida av
heilt fram

ei fjellvenninne
kjem med ro i steget
og respekt for dagen
ho veit når ein skal snu
og når ein berre treng
ein pause og litt vatn

ho går med deg
gjennom myr og motbakke
ler når regnet kjem
og deler sjokoladen utan å telje bitar

ei fjellvenninne
ser deg sterk
og sliten
og held same retning,
heilt til dalen opnar seg

Tekst : Gro Reppen
epost: grorep@hotmail.com
Foto: Maryon Lindseth

Solbrillejakten

Av Ellen Marie Ingulfsvann

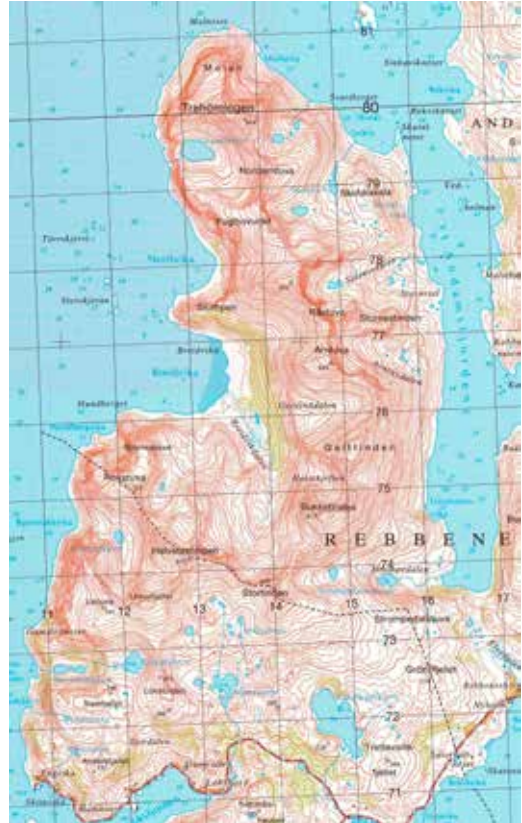
I sommer fant jeg boka «Friluftsliv»-«en dannelsesreise» av Nils Fårlund (Ljø Forlag) i min brors hytte. Nils Fårlund er tindevegleder, sivilingeniør, St.Olavridder, naturvenn og en sann legende. Jeg velger å innlede min artikkel med forordet fra denne boka.

«Opphavsmannen til tradisjonen bak friluftsliv som dannelsesreise er den sveitsiske filosofen og vandreren Jean-Jacques Rousseau (1712-1778).

Om kunsten å vandre skriver han: «For meg finnes det bare én mer tiltalende måte å ferdes på enn til hest: Vandring til fots. Man bryter opp når det passer en, man bestemmer selv når man vil ta en rast, man anstrenger seg så mye eller så lite som man vil.

Man ser seg om over alt; man vender seg til høyre, til venstre, man innlater seg på alt som er gledelig, man nyter enhver utsikt. Får jeg øye på en elv, følger jeg den; en tett skog rusler jeg i dens skygge; en grotte, så besøker jeg den; et steinbrudd, undersøker jeg mineralene.

Der hvor jeg liker meg, der slår jeg meg til. Så snart jeg kjeder meg, drar jeg videre. Jeg er hverken avhengig av hest eller postvogn. Jeg trenger ikke tilrettelagte ferdsselsveger eller bekvemme landeveier. Jeg kommer frem over alt, hvor et menneske kan ta seg frem, ser alt som et menneske formår; og fordi jeg bare er avhengig av meg selv, nyter jeg all den frihet som et menneske kan ha glede av.»

Karutsnitt Rebbenesøya. Norgeskart 1535-3.

Solbrillene på toppen.

Foto: Ellen Marie Ingulfsvann (EMI)

Fjellturen jeg skal beskrive, tok form og ble gjennomført etter inspirasjon fra Martin og Hedda og i sin ytterste konsekvens av Jean-Jacques Rousseau!

Sommeren 2023 var full av varme, fine dager. Noen av dagene ble tilbragt på hytta på Nord-Kvaløy. En lørdag midt i juli kommer Martin og Hedda på besøk på hytta etter å ha løpt tur-retur Rebbenesøy-traversen Stortinden-Trehørningen på Rebbenesøya. Rebbenes er ei øy som ligger sør for Nord-Kvaløy i Karlsøy og Tromsø kommune. De var overbegeistret over den fine traseen, utsikten og hele herligheten.

Men så var det disse solbrillene til Martin da. De la han fra seg på berget mens de pusset ut og tok inn panoramautsikten 360. Og der ble de etterlatt for seg selv i høyden i midnattssolen.

Der kunne de vel ligget til vinden ville løftet dem utfor skrenten og ført dem ned i ur og stein.

Vissheten om denne dystre skjebnen modnet tanken om en aldri så liten redningsaksjon, selvsagt med et egoistisk ønske om et lite eventyr.

Det var flatt hav og blikkstilte og følgelig ingen «motbakker» for ferdsel på havet. Gummibåten er vårt trofaste transportmiddel og den tok oss ut til nordsida av Trehørningen i Mulkeila på flo sjø, hvor båten ble lagt på dregg og vi tok på fjellskoene.

Nederst var ura overgrodd av høystauder, vier og kjerr og våt mark full av sibirgressløk. Sommerlufta var mett av salt sjø, tang, sibirgressløk og duftende mjødurt og geitrams og fargene var magiske. Videre oppover ble det bratt og mer stein og berg og lavere vekster hvor tirilltunger overtok blomsterprakten. Lufta sto stille og det var varmt, varmt. Oppe i skyggen i fjellsida sto en diger reinflokk og søkte avkjøling. Havørna seilte over toppene og en jaktfalk kom i stup mens perspektivene endret seg

Breivika, Stortinden og Helvetestinden østover
Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Veien videre langs ryggen. Foto: Oddvar Hagen

Lundefugltrekk på matsøk i midnattssola.
Foto: Oddvar Hagen

Vassdalsvatnet og Sør-Fugløya og mere tirilltunger. Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Rebbernesøytraversen i midnattssola sett fra hytta. Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

hele veien. Det ble fotografert og studert og beundret hele veien. Vi bare måtte ta alle sanseintrykkene inn over oss bit for bit.

Etter mye klatring og kravling og svetting er vi oppe på Trehørningen(604moh). Der ligger brillene og bader i sol og varme på ei gresstue med «blikket» mot sør. De ble behørig avfotografert og meldt funnet.

Lykken var stor og utsikten fantastisk. Vi så langt og vidt med Sandøya og Sør-Fugløya, Grøttøya og Buren og Alangen på Nord-Kvaløya. Havet glinset sølvblankt og vakert og fjellryggen fristet.

Vi legger brillene i sekken og vandrer innover fjellryggen. Mange jordhumler summer i lyngen og mesker seg på nektar. Vi støkker et rypekull og dessverre løper en kylling rett utfor stupet og ned i avgrunnen. Vi trekker oss lengre inn på fjellsida så rypa fikk samlet de andre ungene. Vi nøt varmen, lufta, duften, lydene og utsikten. Dagen var magisk.

Vi så ned i Breivika hvor vi har campet flere ganger. På denne dagen vakre dagen så vi faktisk ingen folk der. En jaktfalk jaktet over området. Vi ringte til Søren som er eneste fastboende på Sandøya og «vinket» fra fjellet. Vi fotograferte, rastet, hvilte og utforsket. Vi brukte dagen og snudde mellom Arntuva (641moh) og Geittinden (689). Vi måtte tilbake til båten på flo sjø.

Nedstigningen gikk litt lengre øst fra der vi kom opp. Vi sirklet oss mellom glatte berg og bratte fall og kom ned til storsteinene i fjæra 12 timer etter at vi startet turen opp. Blåklokkene, rosenrot og sibirgressløkene sto så myke og fine i midnattssola.

Båten ble svømt inn til land og vi kunne returnere til hytta sammen med flokkene av lundefugl og lomvi på matsøk.

Turen ble avsluttet med et nattbad etterfulgt av en øl mens vi beundret Rebbernes-traversen fra vårt vante perspektiv.

Tilbake i Tromsø fikk en fornøyd Martin brillene levert før han reiste på ferie sørover. Takk til Martin og Hedda for at en alternativ tur ble til!

Kilde: «Friluftsliv»- «en dannelsesreise» av Nils Fårlund (Ljø Forlag)

Kilde kart 1535-3 Rebbernesøya: @norgeskart.no

Det lille miljøhjørnet

Fra vinter: Nina Smørsgård og Christian Holgersen på vei opp på Rundfjellet.

Denne gangen tenkte jeg å snakke litt rundt det å ta vare på turutstyr og klær. Hvis vi tar godt vare på plaggene våre og turutstyret vårt, varer det lenger. Sommeren står for døra og vintertøyet skal pakkes bort. Om ikke alle dunjakkene (vi vet hvor vi bor), så hvert fall den tykkeste vinterdunjakka. Visste du at dunjakter trengs å vaskes for å holde best på varmen og vare lengst mulig? Svette og skitt gjør at dunet isolerer dårligere. Jeg anbefaler å vaske dunjakka før du henger den bort for sommeren. Det samme gjelder vintersko, skisko, skiklær med mer. I denne utgaven av miljøhjørnet skal det

Til sommer: Christian Holgersen og Olivia Forgard på vei ned fra Sollidalsaksla.

handle om vedlikehold og vask av: Dunjakke, skalljakke, vintersko og skisko.

Vinterskoa bør få seg en god vask med fuktig klut og innsett med skinnvoks/lærbalsam/impregnering (avhengig av type sko) før du setter dem bort for sesongen. Du bør også ta ut sålene og vaske dem. Jeg vasker sålene for hånd i varmt vann med Milo. Alternativ kan de puttes på håndvaskprogram/ullvaskprogram i vaskepose i vaskemaskinen, men obs at noen såler kan endre litt form av å bli vasket i vaskemaskinen, ikke alle såler tåler det. Også linerne i skistøvlene bør vaskes mellom hver sesong. De

lukter ofte ikke blomster mot slutten av sesongen. Sjekk alltid hva produsenten sier om ditt merke, men de aller fleste linere kan vaskes med mild såpe (jeg bruker Milo) og lunkent vann som du rister rundt oppi skoen, eller du kan dynke dem i en stor balje med Milo og vann. Skyll godt med rent vann etterpå. Heng til tork. Dette gjør jeg med mine Intuition liners hvertfall. Selve skistøvleene bør du gå over og vaske bort skitt og lort fra de siste vårturene (og sjekke spenner, skruer og så videre).

Skalljakka og dunjakka bør også få seg en vask og skalljakka bør jevnlig reimpregneres. Husk å først fjerne gamle vaskemiddelrester fra luka i vaskemaskinen før du setter i gang.

Dunjakka: Du trenger vaskemaskin, tørketrommel, egnet vaskemiddel og tørkeballer. Følg vaskeanvisningen på nettopp ditt plagg. Vanligvis står det at man skal bruke skånsomt vaskeprogram (håndvask/ullvask-program). Lukk glidelåser og vring jakka. Bruk vaskemiddel tilpasset dun eller Milo. Ikke bruk for mye vaskemiddel, bruk cirka 1/3 av vanlig dose. Ikke bruk skyllemiddel. Sett på en ekstra runde skylling for å være sikker på at alt vaskemiddelet er skyllet bort. Tørk jakka i tørketrommel på tørkeprogrammet som har laveste temperatur. Tørk sammen med ullballer (ikke bruk tennisballer, disse gir fra seg masse mikroplast!). Ullballer får du kjøpt flere steder, for eksempel på Biltema). Underveis i tørkeprosessen kan du gjerne ta ut jakka og riste den litt. Når jakka har blitt helt tørr (det tar vanligvis et par tørkeprogrammer), vringer du den tilbake og rister den litt så dunet får fordelt seg igjen. Oppbevares hengende fram til neste sesong (ikke nedpakket/sammenpakket). Tilsvarende kan du gjøre med andre produkter av dun, for eksempel dunskjørt, dunbukse og dunvotter.

Skalljakka: Også skalljakkene får bedre funksjon når de er rene og de lever lenger ved jevnlig vedlikehold med vask og reimpregnering. Da opprettholder du både de pustende og de vanntette funksjonene til membranen. Les alltid plaggets vaskeanvisning da produsenter anbefaler litt forskjellig for nettopp sin jakke. Hovedregelen er uansett at du ikke skal bruke vanlig vaskemiddel eller skyllemiddel. Bruk vaskemiddel som er beregnet på teknisk tøy, dette får du kjøpt i sportsbutikker. Her også velger jeg skånsomt vaskeprogram. Her pleier jeg også å legge inn en ekstra runde med skylling. Deretter gjøres impregneringen når jakka er vasket. Du kan enten bruke impregneringsmiddel som du bruker i vaskemaskinen eller gå for spray-impregnering. Her også gjelder det å sjekke hva som gjelder av anbefalinger fra produsenten av din skalljakke og impregneringen du velger å bruke - noen trenger at du aktiverer skallmembranens impregnering ved å tørke jakka på lav varme i tørketrommel. På andre er ikke dette nødvendig. Uansett, husk å velge miljøvennlige vaskemidler og impregneringsmidler uten fluorkarboner (PFAS). PFAS er såkalte "evighetskemikaler" som hopper seg opp i naturen og bør for all del unngås. Sjekk bak på flasken om vaskemiddelet er fluorkarbonfritt. Det står vanligvis fluorkarbonfri på de som er det.

Spørsmål eller kommentarer? Send til redaksjonen, så videresender de til meg :) God sommer!

Tekst og foto: Anne Tvedten

Ildsjeler Svanhild Dalberg og Odd Olsen; nå også innehavere av turlagets Den gylne varde!

Fra årsmøtet i Troms turlag – mars 2026

Æres den som æres bør! En ting er sikkert: Uten frivillige, intet turlag. Turlaget blir det våre frivillige gjør det til. Uten medlemmenes frivillige innsats, med merking av stier, vedlikehold av bruer, utallige dugnadstimer på hyttene våre, enkelte år også med bygging av hytter – uten alt dette hadde turlaget hatt lite å tilby. Planlegging, logistikk og organisering – alt dette er viktige oppgaver som de frivillige bidrar med. Og alt dette må være på plass for at vi skal ha et godt og variert tilbud til våre medlemmer.

Noen frivillige utmerker seg spesielt med sin imponerende innsats. Den første vi ønsker å hedre, er en person som er utpreget positiv, har et strålende godt humør og er skikkelig «lettflirt». Vedkommende er tålmodig, rolig og en veldig omgjengelig person. Vedkommende er ærekjær og legger sjela si i å gjøre ting ordentlig. Denne personen ansprenger seg for å ordne til og gjøre det hyggelig for de rundt seg. Hun heter Svanhild Dalberg, og hun tok over en viktig arv på et av hyttetunene våre. Hun gikk nemlig «i lære» hos en veteran i turlaget, Bernt Løvlid, som var tilsyn på gamle Gaskashytta i mange år. Da kona hans, Selma, ga seg som tilsyn, spurte han om Svanhild ville være tilsyn i lag med han. Og slik ble det at Svanhild gikk i tilsynslære hos Bernt, og ble ei «mini-Selma» inne på Gaskas. Hun har siden videreført viktige tradisjoner fra Selma: Svanhild er omsorgsfull, og hun lager nydelig mat til dugnadsdeltakere og medtilsyn på tunet. Hun vet ikke hva godt hun kan gjøre for de rundt seg. Hun har rett og slett blitt «mor Gaskastunet», og er et funn både for tunet og for Troms Turlag. Det

**Svanhild med den gylne varde.
Foto: Ellen Marie Ingulfsvann**

er mange som har fått servert nydelige måltider der inne under dugnader, og som har fått vann i munnen når Svanhild har disket opp med ei flott pynta bløtkake til kaffen.

Og da er det kanskje ikke noen overraskelse at den neste personen vi ønsker å hedre heter Odd Olsen. For da Svanhild begynte i tilsynslære, var han ofte med innover og deltok på dugnad. Da Bernt takket for seg som tilsyn etter mange år, ville Odd først tituleres som medtilsyn. Han hadde lang fartstid med denne tittelen før han til slutt sa seg villig til å være et fullverdig tilsyn. Men han har altså bidratt hele veien. Han er Kvaløyas svar på Reodor Felgen, han er en

problemløser og ekstremt nevenyttig, og det som ikke finnes i hans verksted, er ikke verdt å ha. Han har tatt etter han Bernt, og er rundt og sanker og samler på ting man kan få bruk for på hyttene. Han er en ekte pellementmaker, er god på å planlegge, filosofere og tenke grundig gjennom ting før han setter det ut i livet. Han har en lun og god humor, innimellom litt på kanten, så det fungerer bra på tunet! Han er positiv og løsningsorientert, og ser ikke mørkt på noe. Han har vært pådriver mot forsikringselskapet og andre etter at det ble oppdaga alvorlig museskade på gamle Gaskas. Han trekker i tråder og er god til å få folk i tale. Han er rett og slett svært verdifull med all sin kunnskap, erfaring og fine væremåte.

Odd har mange år bak rattet, og de som har fått skyss med han i drosja har hatt en god samtalepartner, og de som har blitt kjørt til sykehus og legetimer har nok fått «lufta haue», flirt og tenkt på andre ting enn det som var tungt og tøft.

Både Svanhild og Odd har etter hvert mange års fartstid i Troms Turlag, og har vært med på utallige dugnader på flere hytter. Odd har dessuten bidratt med trillevogn til dugnad på Golda, han har vært med og bardunert gapahuker og slipt gulv på Trollvassbu og mye, mye annet. Svanhild var en svært viktig ressurs under NRKs Monsen-satsing i indre Troms i 2018. Hun satte opp menyen og ordnet mat til NRK-gjengen, og høstet mye ros og mange takksigelser for dette. Hun laget bløtkake til dem på Goldahyttene, og teknikere i NRK glemmer neppe da hun ba om strøm fra aggregatet, mens de drev og ladet batterier til kamera og sendere: «Altså, vil dåkker ha mat, eller vil dåkker gå sulten?!». Det BLE strøm til miksmasteren, og det ble mat til NRK. Svanhild har dessuten sittet 3 år i valgkomiteen. Hun har i år vært komiteens leder og har gjort en solid innsats der.

Svanhild og Odd på dugnad på Gaskas.

De er begge en verdifull ressurs også der de bor ute på Sjøtun; i skilaget og med tråkkemaskinen, og de er engasjerte i bygdas ve og vel. Svanhild er også en razer på å rekruttere folk hun kjenner med på dugnad.

Disse to stikker seg ikke fram, og de forventer heller ikke anerkjennelse eller oppmerksomhet for alt det de bidrar med for fellesskapet. Vi er derfor veldig glade og stolte over å tildele «Den gyldne varde» til ekte og varme dugnadssjeler, nemlig Svanhild Dalberg og Odd Olsen, for fremragende innsats på Gaskas og i Troms Turlag.

Gratulerer – og tusen, tusen takk for alt dere bidrar med!

Tekst: Nina Kjær Brones

Foto: Monica Mikalsen

Historien om soknerådet og en fortapt fiskehåv

Året er 2008. Som tradisjonen har vært i mange år, er familien på sitt årlige høysommerbesøk på Vuomahytta. Ei uke rundt St. Hans er satt av til å nyte hyttelivet, gå i fjellet, oppleve plante- og dyreliv, og ikke minst – fiske røye.

Flere år tidligere ble vi introdusert for dorgefisket etter størrøya ved bruk av gummibåt, stang og i enden av snøret - markdrag/amerikaner/konvoi godt egnet med mark. En kameratgjeng fra Målselv som var der samtidig, hadde opplevd et eventyrlig fiske og bar tunge sekker med røyefileter ned til bygds.

Bitevillig røye

Så til vårt fiske i 2008. Været var bra, og røya var bitevillig. Fire fiskere skiftet på bruk av gummibåten. Vi fisket i tomannslag. En rodde, mens den andre satt i akterenden med en eller to stenger og fiskehåv. Den vestre delen av Vuomajavri ble avfiska ved dorging på kryss og tvers. Ved slikt fiske var det den gang stort sett fisk fra 7-8 hg og større som bet på. Det er ikke smånapping, men kraftige hugg der røya tar marken med stor kraft. Er det stor fisk, trekker røya gummibåten etter seg. Når røya er ferdig kjørt/sliten og er inne ved båten, gjenstår den siste kritiske oppgaven – å håve fisken og få den trygt opp i båten.

Fatal håving av fisk

En av de siste dagene vi fisker, sitter jeg inne i hytta og tar en pause fra fisket. Nå og da ser jeg ned på vatnet og holder et øye med de to som er ute og ror. Da ser jeg at den ene stanga står i fullt spenn og det plasker

Nils-Kristian er roer under sokningen.

kraftig i vatnet et stykke ut fra båten. Det er fast fisk! Etter en tids kjøring av røya er den inne ved båten. Håven tas fram. Fiskeren sitter med stanga i den ene handa og håven i den andre. Men da skjer det fatale! I kampens hete mister fiskeren håven nedi vatnet. Håven synker til bunns og røya slår seg løs. Vi fisker noen dager til, men uten håv er det en ekstra risiko for å miste fisk. Tross det – vi har røye til middag flere dager og har en fin fangst i sekkene på tur ned.

Soknerådet settes på saken

Jeg liker dårlig å miste ting – så også med en håv. Året etter er vi på ny oppe på Vuoma på fisketur. Denne gangen har vi med oss en vannkikkert og en ny håv. Min eldste bror har fått turen som 60-årspresang og sammen utgjør vi det vi kaller «soknerådet». Oppdraget er å sokne etter den tapte fiskehåven. Vannet i Vuoma er ekstra klart. Håven ble mistet midtveis mellom innløpsoset nedenfor hyttene og odden. Her er det 3-5 m dypt og lys siltbunn. Vi gjør flere for-

søk på å ro rundt med vannkikkerten i perioder når det er vindstille. Det er som å se ned i et akvarium. Vi ser diverse etterlatenskaper etter fiskere som kruskopper, gassbokser, bestikk, fiskeredskap med mere, men dessverre ingen håv. Slukøret går vi ned til bygds med vannkikkerten utenpå sekken. Søkningen etter håven var resultatløs og håven ansees som tapt for godt.

Et mirakel skjer

To år etter brukstapet er vi plass ved Vuoma igjen. Det fiskes som før ved dorging fra gummibåt. Fisket er bra. På en av de siste fiskedøgnene er jeg ute og ror alene. Fiskestanga er knytt fast i akterenden. Jeg ror i sakte fart utenfor innløpsoset. Plutselig napper det til og stangtuppen slår ned i vannflata bak båten! Jeg slipper årene og strammer opp snøret. Jeg kjenner fort at «fisken» i enden av snøret ikke oppfører seg normalt, det vil si å rykke til og gjøre ultras. Den oppfører seg mer som en torsk og kjennes bare tung. Jeg sveiver inn snøret. Stor er overraskelsen da «fisken» kommer inn til båtsida. *Godt festet til markkroken henger den håven som vi mistet to år tidligere! Miraklenes tid er ikke forbi!* Når vi dorger ror vi sakte og markdraget subber nå og da ned i bunnen. Tilfeldigvis har dette skjedd akkurat der håven lå og den store markkroken har hekta seg fast i håvnettet.

Vel hjemme ble håven gjort rein og den funker, men henger mest til pynt og som et minne. Den har ikke vært med på flere turer inn til røyeparadiset Vuomajavri.

Soknerådet med fin fisk.

Øystein med håven.

Tekst: Øystein Overrein Foto: Øystein Overrein og Nina Cheetham

Menneskemøter til og fra på DNT-hyttene eller andre turer

Av Ellen Marie Ingulfsvann

Vi hilser og prater til alle vi møter på stien eller veien om vi går på ski eller på beina, sykler, padler eller raster. Noen stopper vi opp og prater mer med og andre bare et «hei» eller «hallo». Mange møter fører med seg videre kontakt eller nye nettverk. For et eventyr!

Her minnes jeg noen møter som har gjort inntrykk på en eller annen måte.

I 2018 gikk jeg til Vuoma-hyttene alene i juli. Det var tropevarme, og lufta sto stille. Jeg valgte å gå opp Vuomajohka og stien øst for Blåfjellet. Ikke særlig lurt. Alle bekkene var tørre og vannflaska holdt ikke halvveis!! Prøvde å bryte meg ned til utløpet av Vuomajavri for å fylle flaska. De som er kjent der vet at det er tett, tett vierkjerr og mygg og knott i overdoser. I shorts og solliv var det helt forferdelig. Dro på meg mygg-anorakken, men ikke mye hjelp i den. Prøvde å slenge ut en liten sluk, men holdt ikke ut å være der. Fikk nesten ikke vann i flaska heller, så måtte prioritere å komme meg til hytta. Siste del av turen var jeg helt uttørret og redd for at jeg skulle få heteslag. Ingen skygger på hele strekningen. Fikk duppa meg i vannet like før hytta og fikk omsider fylt vannflaska og slukket tørsten. Absurde forhold.

Utpå kvelden fikk jeg overskudd til å prøve meg på å fiske litt. Selv om jeg visste at forholdene for å fisk fra land i disse temperaturene var håpløse. Men gleden over å være vel opp på hytta fristet meg ned til vannet. På kvelden var også insektene mindre intense. På hytta var Jan R. og familien.

Don Lyrek med fatbiken.

Anneli laster på scootersleden.

De hadde kommet opp fra Altevann og han hadde båret opp en gummibåt, samt full sekk med proviant og utstyr. Han hadde selvfølgelig fått fisk. Jeg hadde ikke med meg briller og hadde problem med å knyte på sluken. Jan assisterte. De hadde tatt kveld

Laura fra Spania.

da jeg kom tilbake etter fisketuren. På morgenen like før de dro, kom han inn med en ferdig filetert røye til meg. O lykke! Det ble festmiddag senere samme dag.

På kvelden mens jeg fisket, så jeg at det kom et par som satte opp telt like før neset ved vannet. Neste dag kom de opp til hytta. De hadde vært helt gåen da de kom opp til vannet. Nå ville de bo ei natt før de fortsatte mot Abisko! De var et ungt par fra Tyskland og hadde gått til fots hele veien fra Nordkjosbotn! Der hadde de bunkret for hele etappen. De var vegetarianere, så de bar på en diger plastsekk full av grønnsaker. Gulrot, kålrot, hodekål, auberginer og så videre. For det første var den blytung og grønnsakene var ikke i veldig god forfatning etter tropevarmen og alle etappene. De spurte om det fantes en mulighet til å få bunkret underveis. Vel, da måtte de vel ned fra Altevann til Setermoen. Jeg spiste den deilige røya alene, mens de skrellet og kokte det som var spiselig fra plastsekken.

Hvordan resten av etappen forløp, vet jeg ikke, men jeg tenkte mye på dem etterpå.

Vinteren 2024 gikk Ella og jeg på ski fra Peerajavrri til Tornetrask. Møtte ingen mennesker, bortsett fra en italiener alene på scooter fra Kiruna til Kilpisjåvri. Han hadde kun en liten turkoffert med seg bakpå scooteren. Han skulle bo på hotellet i Kilpis. Heldigvis var det nydelig vær og fine forhold, men det er mange mil ødemark.

På samme turen fikk Ella og jeg litt tidsnød. Vi hadde avtalt å møte venninne Inga i Abisko for å gå Kungsleden videre. Da vi kom til samelandsbyen møtte vi ei dame som jobbet utendørs. Vi kom i prat med henne og fant fort ut at hun var søskenbarn med Ella sin leieboer i Tromsø! Denne lille verden. Vi spurte henne vi om det var mulig å finne skyss til Tornetrask. Ja det kunne sikkert datteren Anneli gjøre! Anneli hadde overtatt reinflokken da faren nettopp var død. Fortsatt gikk hun skole og de var kommet til samebyen samme dag for å forberede flyttingen av reinflokken seinere. Hun las oss og pulkene på sleden og kjørte de 2-3 milene til Tornetrask og over sjøen.

Samtidig guidet hun gjennom en annen sameby og viste oss sommerhytta hennes. På Filmfestivalen i 2025, så vi henne igjen i filmen «Solitary Road». Artig. Regissøren fortalte at hun samtidig var i Stockholm på filmpremiere. Vi ba han hilse.

Etter å ha gått Kungsleden, måtte vi overnatte på Sjømannskirka i Narvik. Der møtte vi Laura fra Spania som reiste alene. Hun var ei godt voksen dame uten annen familie enn foreldrene og to søsken. Men hun var den som måtte ta seg av sine foreldre da de begge skrantet. Reisingen som var en del av livet hennes, måtte derfor reguleres etter deres behov. Hun hadde selvfølgelig nordlyset som et stort reisemål, men ville også til Polar Zoo. Vi hadde nettopp hatt en magisk nordlysopplevelse i Nikkoluokta og anbefalte henne å dra dit. Hun endte opp med å

stoppe i Abisko og fikk sett nordlyset der. Siden ville hun gjerne komme til Tromsø neste år for nye opplevelser. Vi inviterte henne hjem til oss og har holdt kontakten på WhatsApp. Men livet har tatt styringen, og hun har ennå ikke fått kommet seg hit til Tromsø.

Første helga i februar 2026, gikk Marianne og jeg til Dividalshytta. På returen rasta vi på sommer-snuplassen. Etter en rask tur på utedoen, hørte jeg noen som sa: «Hello». Der sto Antonio mellom vedbua og doen med solbriller og ski på beina og jetlag i kroppen. Han var født i Spania og bosatt i Washington DC. Det første han sa etter dette, var: «And I don't like Trump. 80% of american people hate him.» Antonio var i Norge for femte gang og bodde på ei privat hytte i Frihetsli. Målet med turene var å gå skiturer og telte underveis. Han hadde fått «opplæring» av et par bekjente tidligere år og nå skulle han gå alene i Finnmark i mars. Han filmet og delte turene på sin egen instagram-konto. Han var veldig interessert i nye turmål, så jeg ble invitert på hytta hvor han bodde. Vi delte noen opplevelser og turer og holder kontakten. Siden dette har han gått alene over Finnmark utenom de etablerte løypene. Han er godt utstyrt og elsker snø og kulde. Hjemme i Washington DC gjør han og kona fotturer sammen og padler kano. Han sier han vil komme tilbake igjen neste år. Jeg oppfordret han til å delta på veddugnaden helga etter, men da var han allerede på treningstur.

Vinteren 2023 gikk Ella og jeg sammen med Kirsti sin skigjeng over fra Neiden til Ivalo. Vi fulgte Finnmark Trail sin hundeløype en del av etappen. Vi hadde ankommet ei av de åpne koiene til Finnmarks-eiendommen. Det var minus 20 grader så alle seks var fristet til å sove inne i koia. Den hadde tre brisker og med fire på golvet, var den full. En time etter vi var installert, kom en mann på fatbike opp foran hytta. Han

hadde syklet fra Neiden og skulle heie på datteren og ekskona som kjørte FM1200. Han var far til Hanna Lyrek, så det forklarte saken. Vi ba han inn, men han takket nei da han så hvor mange som allerede var der. Han hadde vanlig vinterbekledning og bagasjen bestod kun av ei sykkelveske og sovepose og isoporunderlag. Han ville fortsette videre og da tenkte vi at han ville sykle 10 km til neste koie. Men i år fikk vi høre at to av de frivillige løypekjørerne hadde «funnet» han og sykkelene under ei stor furu med vidt skjært morgenen etter. Da var han bare noen hundre meter fra den neste åpne koia. Han var ved godt mot og skulle sykle videre til Vaggetem for å treffe Hanna og spannet hennes der.

Menneskemøter 2 – Ultralight-hikeren

Av Finn Jürgens

Man har kanskje hørt om han allerede, fått med seg noen ord som ble hvisket på sportsbutikken og kanskje sett glimt av noen innlegg på Facebook. Men det er likevel noe annet å oppleve han i ekte livet. Han – den beryktede ultralight-turgåeren.

Det var min tur å møte han på vei til Vuomahytta. Etter en rolig natt på Altevasshytta hadde jeg pakket sekken igjen og bega meg ut mot fjellet. Sola skinte fra den skyfrie himmelen. Etter hvert begynte sekken å merkes. Selv uten telt ble det ganske tungt – med utstyr til kokkelering, soveposen, klesbytte, mat, litt mer mat for sikkerhets skyld og en bok. Her må jeg nok tilstå at det hadde blitt pakket til en kort tur med hytteovernatting og at en del ting nok kan betegnes som tur-luksus. Men i hvert fall ikke alt.

Etter en liten, velfortjent pause ved

Gaskashytta trasket jeg videre oppover mot snaufjellet. Plutselig hørte jeg raske skritt bak meg, litt knirking i gruset, litt rasling i bladene, og vipps så sto han ved siden av meg. Lett til sinns og beins smilte han til meg. «Hei!» Lød det fra en lang, tynn kar med barfotsko, en liten dagstursekk og staver. «Skal du også mot Vuomahytta?» spurte han videre. «Ja», svarte jeg og mønstret hans sparsommelige bagasje – han skulle sikkert bare ta seg en dagstur dit? Etter introduksjonen ble vi spontane turvenner og fortsatte turen i lag. Etter kort tid ble det imidlertid tydelig at han måtte bremse ned på grunn av meg. Men han fortalte at han hadde vært på tur så lenge allerede, og at det derfor var helt greit med en litt roligere dag. Han skulle nemlig gå hele Nordkalottruta, en 192 km lang tur gjennom Norge og Sverige. Og det bare med den mengden utstyr som andre ville brukt på en dagstur!

Vi fortsatte småpratene og snart viste det seg at dette var hans «avslappede» ferie – langt bort fra alt styr med kone og barn. Her skulle han lade opp batteriene sine igjen. Tydeligvis har folk forskjellige preferanser, han foretrakk altså å være ute i fjellet med minst mulig bagasje. Og han hadde virkelig med seg ekstremt lite! Vandrestavene var samtidig teltstengene. Nøttene (som var hans hoved-kalorikilde) var nøye kalkulert – det var én større pose han hadde med seg og som ga nok energi til neste butikk/hytte hvor den så ville bli bytta ut med en ny, full pose. Maten ellers besto av real turmat-poser, men også her bare én per dag. Klær hadde han også pakket veldig økonomisk – hvis jeg husker rett unnet han seg én reserveunderbukse og et par sokker. Det lå vel også en tynn reserve-T-skjorte i ryggsekken, men prinsippet hans var å bytte til ny underbukse og legge seg rett i soveposen på kvelden framfor å bytte til et helt sett med tørre klær. Det ville bare ha tatt altfor mye plass.

Ultralight!

«Dette var nå litt ekstremt», tenkte jeg da jeg gikk der ved siden av han, bærende på bok, fersk frukt og diverse klær til kvelden. Men det er kanskje noe eget å oppdage hvor lite man faktisk klarer seg med? Vi hadde nå i hvert fall uansett en veldig hyggelig tur sammen og nådde ganske raskt fram til Vuomahytta. Rett før hytta tok vi farvel – han skulle sove i telt ved vannet, mens jeg tok inn i et av husene. Vi så hverandre en siste gang på kvelden da han pussa tennene ved elva – selvfølgelig med en tannbørste der han hadde saga av to tredjedeler av håndtaket. Jeg syntes nesten litt synd på han da jeg satt i hytta igjen, med en fin varm genser, en god bok og et saftig, ferskt eple til dessert. Men, men – alle skal vel kunne gå tur på den måten de liker best!

Etter natta på Vuomahytta gikk vi delte veier igjen, men jeg husker det fortsatt godt, dette møtet med den beryktede ultralight-hikeren.

Vandretur fra Skibotn — Rostadalen 1967

Første halvdel av september i 1967 bestemte vi oss, tre arbeidere fra dagbladet «Tromsø», oss for å gå fra Skibotn til Rostadalen. En journalist (Einar Sørensen) og to typografer (Peder Steinsund og Odd Magnus Heide Hansen).

Vi ble kjørt til Galgojavrre ved grensen mot Finland av en annen kollega, og planen var at han skulle hente oss på Tverelvmo i Rostadalen etter en uke. Det var som kjent dårlig med motorisert transport fra Tromsø og til dalstrøka innafor på den tiden.

Turgåerne var ikke kjent i området som skulle vandles. Hyttekjeden var så ny at det ble et jomfruelig terreng å ta seg fram i for oss. Turutstyret den gang var tungt, ikke som dagens anatomiske sekker, telt og ikke minst bekledning og mattilbud.

Typografforeningen i Tromsø hadde 7 kollektive medlemskap i Tromsø og Omegn Turistforening. Medlemskapene ble videreført i Troms Turlag. Det kollektive medlemskapet i foreningen gjorde at sju medlemmer kunne gå på tur samtidig, og benytte turlagets hytter. Dette var en lur måte å kapre medlemmer på for turlaget. Kanskje det og kunne være en mulighet for bedrifter i dag for å få arbeiderne ut i naturen, og dermed bedre den fysiske formen?

September måned var godt i gang, og det var med i beregningen for turen. Vi tenkte at da hadde elvene mindre vannføring og var lettere å vade. Planen var å gå innom turlagets hytter, men som sikring hadde vi tatt med telt (hvitt spisstelt uten bunn). Det skulle vise seg å være lurt, for like etter at vi hadde startet fra Galgojavrre i Skibotndalen

Vi er på veg over «Svenskesnippen»: Fra venstre Peder, Odd Magnus og Einar mot Isdalen.

mot Golda kom tåka. Vi prøvde å holde kompasskursen, men det viste seg vanskelig. Da vi ankom kanten av et vann, fant vi ut at det beste var å slå leir. Teltet ble satt opp, vi fikk i oss litt mat og så ble vi beriket med en god natt søvn.

Dagen etter var det sol og godt vær. Det ble sett på vannets formasjon, og slik fant vi ut hvor vi var i samsvar med kartet. Kursen mot Goldahytta ble satt, og vi ankom hytta etter noen timer. Det var kun den gamle Goldahytta (Figenschauhytta) som var alternativet. Opprinnelig var det et husvære for tyske offiserer som skulle være med å forsvare «Lyngelinja» mot russere og finlendere, er det blitt meg fortalt. Dattera til Figenschau, Anna, og hennes brødre brukte hytta mye. En vinter gikk de over Kilpisjavrre på ski til hotellet. De var med i et skirenn som Anna for øvrig vant, så gikk de tilbake over Kilpisjärvi til hytta. Det ble en dryg dagstur for søskenflokket.

Goldahytta var den andre hytta som ble kjøpt inn i hyttekjeden. Dette var i 1962, og

hytta ble innviet i 1963. Troms Turlag stod selvstendig for finansieringen. Nå er det to nye hytter på stedet. Det var, som før sagt, vår første tur i området, så kartet ble grundig studert dagen etter. Turen videre la vi om Treriksrøysa. Den måtte vi ha med oss. Planen for dagens etappe var Gappohytta, og vi fulgte grensegata mot målet. Været var ikke med oss, for det ble regn og kaldt. Ved ankomst Gappo prøvde vi oss på fising i Gappojavrre. Ingen

fisk. Mørket og regnet tiltok, så vi berget oss i hus. Mat ble laget, og vi satte oss rundt bordet. Stemningen var dystert, tre våte, kalde karer med bare et stearinlys på bordet og bekmørkt ute samt vind og regn. Da sier den ene typografen til journalisten: *Vet du hvorfor du er med? Nei, svarte han.* Da kom fra den andre typografen: *Du er reserveproviant! (grotesk humor).* Journalisten sa etterpå at den følelsen han fikk var IKKE god.

Senere på kvelden kom det en gjeng fra Troms Turlag til hytta. De skulle vært med på en tur til Vouma, men været ble så dårlig at turen ble kansellert. Derfor var det en liten gjeng på fem med Arne Martinsen i spissen, som fant ut at de skulle dra til Gappo. Følget besto av to sykepleiere (damer) og to marinegaster pluss Martinsen. Den ene marinegasten omkom dessverre senere dette året i Piggfjell.

Turlagsfolkene var litt misunnelig på oss når vi gikk videre dagen etter. De måtte returnere tilbake til byen. Vi hadde ennå mange dager å kose oss på i fjellet. Kursen ble lagt mot Isdalen, og vi tok strake vegen

Hytta er her blitt tatt ut av TT-systemet. Ringen er sluttet. Thoralf Lyng (Tidligere generalsekretær i DNT) står utenfor den nedriggede hytta. Den er blitt byttet ut med to nye hytter? Den gamle hytta ble gitt tilbake til den tidligere eier, Rognli. Han sammen med de svenske samene i området, dro hytta over grensen til Sverige. Hytta ble sommerbolig med nødtelefon for svensksamene.

Peder og Odd studerer kart.

over «svenskesnippen» før vi begynte på oppstigningen mot Isdalen. Toppen ble nådd, og vi kom til Iselva. Her skulle vi ha lagt kursen til venstre mot Moskanvarre. Men kursen ble gikk i stedet rett fram over Iselva. Vi var ikke kjent med turlagsruta, så det ble en hard læring. Nedstigningen viste seg å bli veldig bratt med mye løs stein. Dette gjorde at bare en kunne gå om gangen, for at ingen skulle bli skadet av løse steiner.

«Gunnarsvann» i Isdalen ble neste stopp. Thoralf Lyng ville kalle dette navnløse van-

net for «Gunnarsvann» og fossen for «Gunnarsfossen», fordi da de gikk forbi her for å inspisere Gappohytta for et eventuelt kjøp, fikk de røye på nesten hvert kast. 36 fisker ble fangsten. Lyng var generalsekretær i DNT, og de skulle stille med midler for kjøp av hytta. Mennene fra DNT, Thoralf Lyng og Einar Gundersen var så imponert av fjellene og naturen, at de umiddelbart bestemte seg for kjøp av hytta. Det herlige fiskemåltidet på Gappohytta forsterket sikkert inntrykket! Gappohytta ble kjøpt i 1960 for 5000 kr med midler fra Arentz legat. Navnet på vannet og fossen ble ikke godtatt av kartverket, for Gunnar Dåbakk hadde ingen tilknytning til dette området.

Da vi ankom «Gunnarsvann», ble teltet satt opp. Fiskelykken ble prøvd i vannet. Det ble imidlertid ingen fangst. Dagen etter ble det lagt opp til dagstur mot Moskanjavrre. Da vi kom til «Lille-Moskan», lå det ei nise (liten båt) der. Den var imidlertid så lekk at vi måtte smøre margarin i sprekkene for å kunne benytte den. Det ble ingen fangst, men vi ville ikke ha vært denne opplevelsen foruten. En annen ting vi lærte, var at egg IKKE skal oppbevares i pappkartong. Senere kom eggbeskyttere i hardplast. Det beste har jeg erfart, er å knuse eggene hjemme, og ha dem på ei plastflaske. Det tar også mindre plass.

Den neste dagen tok vi oss ned til Troms Turlags hytte ved Rostaelva. Rostahytta stod ferdig i 1964, og Arentz legat stod for det økonomiske. Vi tok imidlertid ikke inn på hytta, men fortsatte ned mot Trollelva. Her ble det å ta seg over elva på det gamle vade-stedet som besto av tre bjørkestranger. Her stod det ingen plakater om at man gikk på eget ansvar!

Da jeg var kommet over, fikk jeg en kraftig dask i hodet. Jeg trodde det var kompisene som kastet torv for å erte meg. Jeg sa fra at de måtte slutte med det tøvet, men de sverget på at de ikke hadde bedrevet med noe slikt. Det viste seg at det var ei jordugle som

Egg må ikke oppbevares i kartong.

Einar prøver fiskelykken.

hadde sett at jeg hadde ei ørnefjær i hatten (funnet i fjellet), og derfor angrep den meg. Videre ble det en lang marsj ned til Tverelvmo via Likkamoen. På Likkamoen stod ennå fjøset og husmurene samt loddpipene, etter at husene ble flyttet ned til bygda etter krigen. De måtte flytte da det ikke ble bevilget penger til veg opp til nybrottsfeltet

på Likkamoen, som de var lovet. Det var pengemangel i kommunene også den gangen.

Ved ankomst Tverelvmø, var gårdsfolket i ferd med å ta opp poteter. Det ville bli lang tid for oss å vente på skyss, så vi heiv oss med i potetopptakingen. Potetene ble fraktet til hovedhuset og inn på kjøkkenet. Her var det ei luke midt på golvet hvor potetene ble båret ned i et frostfritt kjellerrom. Dette var nytt for oss, men her inne kan det bli atskillig kaldere enn ute ved kysten. Gradestokken kan mange ganger vise under -30° . Dette var ennå mens de gamle husene og vannpumpa var intakt. Dattera på gården til Antona og Albert Sørensen, Aslaug, ble en av turlagets største nøkkelutlånere, og holdt på helt til vegen fra Inset til Likkamoen ble bygd. Da falt mye av trafikken bort. Aslaug Sørensen har imidlertid vært en god ambassadør og støttespiller for Troms Turlag gjennom mange år.

Dagen var på hell, og vi begynte å ta oss nedover dalen for å møte skysskaren. Han kom som avtalt, og vi avsluttet turen som hadde gitt oss mange nye gode inntrykk av naturen i indre Troms. Opplevelsen har satt arrvev i mitt sinn, for etter denne turen har det blitt årvisst med vandring i fjellene her inne og ellers rundt i Nord-Norge.

Elveforsering på tre bjørkestranger.

Gamle Tver-elmogård.

Tekst: Odd Magnus Heide Hansen.
Foto: Odd Magnus Heide Hansen og Einar Sørensen.

Bjørnetreff i Dividalen

Dette var min tredje tur til Dividalen. Den første var midtsommers i 1979 fra Leinavatn og nedover Dividalen, og andre gangen senvinters i 1980 på ski fra Dividalshytta og oppover Anjavassdalen.

I 2019 reiste jeg til Dividalen på oppdrag fra Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) for å registrere hekkefugl. Prosjektet var en del av en landsomfattende overvåking av naturtilstanden i et utvalg av 7 norske fjellområder. Dividalen var en av disse. Vårt oppdrag startet 18. juni etter å ha slått leir ved Ole Nergårdbua ved Divielva.

Registreringen ble utført langs definerte linjer i terrenget på fastsatte GPS-punkter. Fugl som ble registrert fra punktene var de som kunne observeres ved sang og /eller spottet med kikkert i løpet av 5 minutters observasjonstid på hvert punkt. Registreringen startet fra kl. 04-04:30. Etter å ha registrert linjer langs Divielva og Anjavassdalen gjenstod Julosvaggi og Devddes.

Turen på dag tre, 20. juni, startet fra Dividalshytta tidlig på morgenen i strålende solskinn. Linja mi i Julosvaggi startet øverst i tregrensa. Dette var et godt habitat for fjellfugler, typisk godt egnet for fjellrype. Etter fem-seks punkter og å ha lagt inn observasjonene fra sist takserte punkt, hentet jeg fram visningen av ruta til neste punkt på GPS'n og løftet jeg blikket for å gå videre. Da får jeg øye på en brun skapning som jeg først trodde var en jerv, men oppfatter raskt at dette var en ungbjørn. Min første observasjon av brunbjørn, en *Ursus arctos*! Bjørnen så ikke meg, den var alt for opptatt av å spise på lyngen og hadde heller ikke en vindtrekk med lukt av meg. Den var cirka 100 m unna, fortsatt litt langt unna for det optimale bilde med 300 mm linse. Uansett akseptable bilder, men først og fremst en

Best å komme seg vekk.

Godt med litt å spise.

fantastisk opplevelse. Etter å ha tatt bilder og sett på bjørnen i kikkerten i en 10-minutters tid, ble det litt småkjølig for meg. Jeg lirket jakken forsiktig ut av sekken, men det var nok til at bjørnen hørte det. Dermed satte han nedover mot fjellbjørkeskogen i stor fart og det var det. Dette var et minne for livet for meg. Jeg har reist mye og til og med bodd på Svalbard og i Nepal og har derfor hatt mange fine naturopplevelser. Jeg må innrømme at brunbjørnopplevelsen var en av de aller største opplevelsene i mitt liv.

Jeg må legge til at vi dagen før fikk besøk av en SNO oppsynsmann som på spørsmål fra oss kunne fortelle at sjansen for å treffe på bjørn var minimal. Selv hadde han jobbet mange år i SNO men aldri sett bjørn i felten, bare fra helikopter og det teller liksom ikke.

Tekst og foto: Reidar Hindrum

DNT ung Longyearbyen

– Tøff ungdom på tur til Trollsteinen!

Ved inngangen til påsken 2026 arrangerer DNT ung Longyearbyen topptur til Trollsteinen.

Trollsteinen er en noenlunde bynær fjelltopp på cirka 850 meter over havet og er et kjent lokalt turmål. Likevel er det ikke alle fastboende som har tatt turen dit. Det var derfor ekstra stas å få med oss deltakere som har tilbrakt store deler av oppveksten sin på Svalbard, men enda ikke vært akkurat der!

Grappa bestod i en fin blanding deltakere i alderen 18-24 år, noen helt ferske på topp-turski – andre erfarne tindebestigere. Likevel ble det en kjempeflott fellestur ledet an av den erfarne fjellguiden Daniel, som har tilbrakt mesteparten av sin oppvekst i Longyearbyen og nå studerer på universitetet der (UNIS).

For turer på Svalbard og rundt Longyearbyen er lokalkunnskap og erfaring en uvurderlig kompetanse. Spesielt vintertid, da lokale snøforhold kan være svært forskjellig fra fastlandet. Gode vurderinger må tas hele veien, i forkant og underveis for gjennomføring av trygge turer. I tillegg er man avhengig av å ha kompetente turledere med våpentillatelse og god kunnskap i håndteringen av isbjørnbeskyttelsen. En med børs i front i tillegg til en ekstra bagerst gjør turen trygg.

Takk til Daniel og Audun som stilte opp slik at også ungdom lengst nord kan få ta del i toppturgleden i hyggelige og trygge omgivelser!

Tekst: Merethe Stiberg, Foto: Audun Pedersen

På tur opp mot Trollsteinen med og uten ski.
Foto: Audun D Pedersen

**Stolt ungdom nådde toppen alle som en!
Foto: Audun D Pedersen**

**Blid gjeng samlet til brief i Nybyen før start.
Foto: Merethe Stiberg**

**Underveis til Trollsteinen må man gå igjennom
en flott grotteformasjon som gjør akkurat denne
turen ekstra flott! Foto: Audun D Pedersen**

Årsmøte for 2025 med påfølgende årsfest – Mars 2026

Av Nina B. Cheetham

Undertegnede hadde store forventninger til denne kvelden; for første gang et TT - årsmøte etterfulgt av årsfest! Påmelding var gjennomført uka før, og her i huset ble det bemerket at det ikke var spørsmål om betaling. Du verden!

På plass på Saga hotell var det godt oppmøte av både nye og gamle TT- kjente. Styreleder Kjersti ønsket velkommen med presentasjon av det sittende styret og en redegjøring om ny ramme for årsmøtet. Endringen besto i at årsmeldingen ikke ble gjennomgått som vanlig, noe som forutsatte at medlemmene hadde gjort seg kjent med innholdet på forhånd (den kan leses på nettsiden til TT). Ordstyrer Hilde Grimstad redegjorde pronto for årsmøteregler, taletid og forretningsorden. Her gikk det unna!

Så var det tid for den omtalte årsmeldingen; fjorårets aktiviteter og planer for videre drift ble presentert som en hybrid av styreleders tale og årsmelding, bare mer effektivt og interessant. Lin og Kjersti delte på jobben, og turlaget har ikke ligget på latsiden i 2025. Styret har jobbet med tomtetvister og forsikringskader gjennom året. Disse knyttes til blant annet brannen på Nonsbu, brann på Dividalshytta og ubetalte hyttebesøk av mus og røyskatt. Saken om Trollvassbu håper å få et lykkelig utfall i løpet av våren. Det jobbes også med å legge til rette for hund på alle hyttene og med fullføring av solcelleanlegg på Rostatunet og Vuomahyttene. Mange av de 40 bruene på Troms turlags rutenett er utsatt for «hærverk» av is og snø i vårfloppen. Det er mulig å vedlikeholde mindre bruer, men de

Nina og Lin steller til kaffe og kaker.

Og så var det bare å forsyne seg.

store byr på større utfordringer. Det er derfor besluttet at brua over Trollelva på vei til Rostatunet skal fjernes og ny skal settes opp av profesjonelle (ikke helt billig, men bra!). Brua over Iselva i Rostadalen blir ikke reparert med det første, så her må man vade i kommende sommersesong.

Medlemstallet er økende, og frivilligheten står fortsatt høyt i TT. Gamle tilsyn slutter og nye kommer til, en naturlig del av at det finnes en tid for alt. Likevel er det behov for flere hender og mer dugnadsinnsats. Her står nemlig oppgavene i kø i form av blant annet et økende vedlikeholdsbehov på våre aldrende hyttetun. Vi ble beroliget da vi så regnskapet, turlaget har heldigvis god økonomi!

Gode nyheter er at samarbeidet med de ulike nasjonalparkstyrene går bra, og ikke minst gledelig er det at samarbeidet med Øvre Dividal Nasjonalpark (ØDN) ser ut til å gi enighet om bruer og klopper i nasjonalparken. Karibu i Lakselvdalen ble åpnet i desember og er et praktbygg med bilvei helt frem og tilrettelagt for personer med funksjonsnedsettelse. Her skal det settes opp ytterligere fire anneks. Det ser også ut til at det går i orden med ny hytte på Nonsbu, og Saltdalshytta vi fikk se tegninger av så strålende ut. Herlighet, det skal bli flott å få Nonsbu tilbake! Når det er sagt blir det endringer i låsing av de bynære hyttene fra 2027 på grunn av fri flyt og misbruk av universalnøkkelen. I 2027 blir også alle hyttene til turlaget stengt for kommersielle grupper. Det kommer vel detaljer om dette etter hvert, tenker jeg. Så var det valg og det gikk i lynfart ved akklamasjon. Kjersti Bakken (styreleder) tar 2 nye år og opplysninger om resten av styret finnes på nettsida.

Kontoret har nå 4 stillinger og i år som i fjor ønsker de seg større og mer hensiktsmessige lokaler. Finnes det ikke noen ledige lokaler i Tromsø sentrum? Hold øyne og ører åpne.

Praten sitter løst rundt bordet.

Fra årsmøtet.

Odd Olsen og Svanhild Dalberg fikk det svært velfortjente hederstegnet Den gylne varde. Begrunnelsen for utnevningen ble lest opp (se egen sak under Ildsjel) og etterlot ingen tvil, for et par og for en innsats! Tusen takk.

Og så var det fest! I BUL – salen ble det servert deilig lammegryte med stekte poteter, og vin, øl eller mineralvann etter eget ønske, raust sponset av Troms turlag. Middagen ble etterfulgt av kakebord med velfylte kremkaker. Vi fikk en inspirerende tur Sørøya på langs presentert med flotte bilder av Monica Mikalsen og Connie Oppdal Selstø og mye god prat rundt bordene. Dette var stas, tusen takk til styret for jobben dere gjør og takk for en flott årsmøtefest.

Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Barnas turlag

– en portal til opplevelser!

I ei tid der mye av barns hverdag foregår foran skjermer, blir betydninga av ekte opplevelser stadig større. Derfor er arbeidet som gjøres av Barnas turlag, og aktører som åpner dørene sine for dem, så viktig.

Vi i Barnas turlag Senja vil gi barna opplevelser og minner som fester seg, som gir mening. Og vi er her for å hjelpe til å gjøre barndommen sprekere, fylt med frisk luft og natur.

I løpet av vinteren fikk barna være med ut og oppleve reindriften på nært hold. Jeg var selv til stede, og det gjorde inntrykk å se hvordan ungene møtte det hele, med store øyne, masse spørsmål og en helt egen ro. Ikke gjennom bilder i ei bok eller en video på nett, men ute i naturen, i møte med dyr, mennesker og tradisjoner som har levd i generasjoner.

Det var noe spesielt med stemninga den dagen. Lyden av snø under føttene, mild vinterluft og nærheten til reinsdyrene og den samiske kulturen. Noen barn var litt forsiktige i starten, mens andre gikk rett fram, nysgjerrige og ivrige. Etter hvert løst det for alle. De turte mer, spurte mer og lærte mer enn man kanskje skulle tro på bare noen timer. Barn lærer best når de får bruke sansene sine. Når de får stille spørsmål, undre seg, og være en del av det som skjer der og da. Å få stå ute i fri natur, se reinsdyr og høre historier fra virkeligheten, er kunnskap som setter seg på en helt annen måte enn mye annet.

Samtidig er dette avhengig av folk som er villige til å dele. Lokale aktører som tar imot barn og unge, og gir av sin tid, erfaring og kunnskap, spiller en uvurderlig rolle. De er

Reinsdyr er fascinerende dyr!

Å få ta del i reindriftnæringa så tett på er med på å øke forståelsen mellom mennesker og dyr og en tradisjonell næring i nord, som er under stort press.

med på å bygge bro mellom generasjoner, og mellom det moderne livet og de tradisjonene som fortsatt lever rundt oss.

Barnas turlag Senja skaper arenaer der barn får kjenne på mestring, fellesskap og naturglede. Men vi er også avhengige av samarbeid med mennesker som åpner opp og slipper oss inn i sin hverdag. Det er et samspill som fortjener å bli løftet fram.

For når barn får oppleve, ikke bare høre om, da skapes det noe varig. Jeg sitter igjen med inntrykk av barn som dro hjem litt rikere den dagen, med nye inntrykk, nye spørsmål og kanskje en litt dypere forståelse av både naturen og livet rundt seg.

Takk til slike aktører som Hjerttind rein, som tar imot en stor gruppe barn og foreldre, sørger for trygg transport inn til reingjerdet, lager uforglemmelig god samisk bidos og deler spennende informasjon om sin kultur og levemåte. Takk til alle foreldre som tok barna sine med på en spennende tur i villmarka.

Dere bidrar med noe viktig for barna våre; fremtiden!

Barnas turlag Senja ved Susanne Strand
Johansen

Påskeeggjakt med Barnas Turlag Nordreisa

Søndag 29. mars var det duket for påskeeggjakt i regi av Barnas Turlag Nordreisa. En anonym tipser hadde observert påskeharen i full jobb i området rundt Mariplassen i Rotsundelvdalen tidligere samme helg, så vi samlet sammen troppe og gjorde oss klare for påskeeggjakt. I strålende påskevær møtte det opp 20 barn med foreldre klare til dyst. Skogen rundt gapahuken ble saumfart og snøen endevendt i både gledesrus og gledeshyl. Egg ble funnet oppe i trær og busker, i snøen, under røtter og inne i snøfigurer, påskeharen hadde virkelig vært i det kreative hjørnet dette året!

Etter en god leteøkt kunne barna skilte med i alle fall 2 egg hver, og gleden var stor når det viste seg at de inneholdt alskens godteri. Jakta viste seg å bli en suksess for liten og stor, og troféene var mange.

Takk for en super innsats til liten og stor, vi satser på at påskeharen er like raus neste år og at alle vil være med på neste jakt også.

Leting i furuskogen.

fornøyde eggsankere.

Tekst og foto: Karianne Reitan Dalheim

Eventyret ved Trollvasbu: En helg med Barnas Turlag

Det var en magisk aprilhelg i 2026 da 15 forventningsfulle barn og 10 tålmodige voksne spente på seg skiene og satte kursen mot Trollvasbu. Været viste seg fra sin aller beste side – solen strålte fra en skyfri himmel og gjorde turen inn til hytta til en lek.

Snøslott og skiglede

Vel fremme ved hytta ble det raskt yrende liv. Noen av barna begynte straks å bygge en stor snøborg, som senere ble åsted for en episk snøballkrig. I hoppbakken ved siden av ble det vist frem imponerende svev; selv om noen kanskje mente det var litt lite "sprett" i hoppet, var både stilen og hoppplengdene upåklagelige!

De tøffeste i følget sov ute, og for dem ble det en fin teltur under stjernene, mens resten av gjengen installerte seg inne på den koselige hytta.

Taco, gelé og nattens gjester

Da sulten meldte seg, luktet det snart god taco over hele tunet. Til dessert ble det servert gelé med en himmelsk god vaniljesaus som satte kronen på verket.

Da roen senket seg over fjellet, våket naturen til liv. Inne på hytta kunne mange konstatere at edderkoppene fortsatt holdt stand, og de som lå våkne, kunne høre rypa kakle i natten, mens en rev listet seg lydløst forbi utenfor vinduet.

Topptur og grillkos

Søndagen bød på en fantastisk topptur i det flotte været. Barna løp lekende lett opp bakkene, mens de voksne nøt utsikten og den friske fjelluft. Etterpå var det duket for grilling av pølser og burgere. Noen hadde kanskje litt vel korte grillpinner, men med litt god teknikk gikk det strålende likevel!

Da de 25 deltakerne satte kursen hjemover, var det med røde kinn, mette mager og minner om en helg fylt med mye lekning og ekte turglede.

Værgudene viste seg fra sin beste side og gjorde lek og matlaging utendørs til en drøm!

Bygging av snøborg ved Trollvasbu er obligatorisk.

Lykke er å ha turledere som ikke er «gramjegere» på tur! Da blir det plass til pakker med deilig gelé og vaniljesaus!

Tekst og Foto: Richard Fjellaksel og Ole Jacob S. Nilsen

Vuomahyttene og vannet.

Toalettpapir og stearinlys på Goldahyttene

Vi har over lengre tid opplevd at toalettpapir, kjøkkenpapir og stearinlys forsvinner fra Goldahyttene. Vi gir nå opp å forsyne dette hyttetunet med disse forbruksvarene, og besøkende oppfordres til å medbringe dette selv.

Vi ønsker å ha samme tilbud på alle hytter, men på Goldahyttene forsvinner forbruksvarene mye fortere enn besøkstallet skulle tilsi, og derfor går vi til dette skritt. Vi beklager!

Velkommen til Goldafestivalen 2026

Troms Turlag inviterer til årets Goldafestival helga 14. – 16. august 2026. Festivalen foregår på Goldatunet nær Treriksrøysa i Storfjord kommune. Moddi og Kajsa Balto er festivalens hovedartister. Det er en ekte friluftsfestival med utendørscene, overnatting i telt, bålkos og festivalliv ute i det fri.

Andre artister er Croonerkvartetten med Thomas Blickfeldt, Morten Boland Jørgensen, Ola Birgittsønn Vik og Kristoffer Rystad, samt husbandet Trio Honduras med Vegard Marvik, Amund Bellika og Mikael Pedersen Jacobsen. Wanja Kvalnes serverer viser, Øystein Bolstad byr på fjelljazz, og komper Thomas «Sinatra» Blickfeldt. Det blir diktfremføring av Helga Anette Melhus, og pausene krydres av Jim Gaute Olsen.

Det er flere måter å komme seg til Golda, blant annet med båt over Kilpissvannet og videre til fots; 6 km i lettgått terreng. Les mer om festivalen og kjøp billetter på Troms Turlags hjemmeside dnt.no/troms, under «Våre aktiviteter». Velkommen til en musikalsk friluftspplevelse!

Tekst: Lin Einarsdotter Olsen

Foto: Ellen Marie Ingulfsvann

Smånytt

Bli turleder i Troms Turlag

Har du turerfaring og liker å gi folk gode turopplevelser? Fungerer du godt i en gruppe med ulike mennesker og kan holde hodet kaldt når det trengs? Da bør du vurdere turlederutdanningen! Vi trenger flere turlederildsjeler i Troms Turlag.

Som turleder i Troms Turlag planlegger og gjennomfører du trygge turer med høy kvalitet og trivsel. Rollen gir deg mulighet til å dele turglede, bli kjent med mennesker som er glad i friluftsliv, og veilede deltakerne underveis. Du får også utviklet egen turkompetanse og mestringsevne. Turlederne møtes jevnlig på uformelle turlederkvelder og samlinger med faglig påfyll og erfaringsdeling.

Sikkerhet står sentralt i organisasjonen, og vi ønsker at turlederne våre følger DNTs turlederutdanning, bygget opp trinnvis med ett teorikurs, tre praktiske kurs og ett kursleder-

kurs. Troms Turlag kan gi deg økonomisk støtte til gjennomføring av utdanningen.

Les mer om turlederutdanningen på DNTs nettsider: <https://www.dnt.no/aktiviteter/kurs-og-utdanning/turleder/>

Har du lyst til å gjøre en forskjell – ute, sammen med andre? Da håper vi du vil bli turleder hos oss.

Ønsker du mer info, kontakt oss på troms@dnt.no

Tekst: Connie Oppedal Selstø,

Foto: Illustrasjon av turlederstigen, DNT

Forsidebilde: Utsikt fra Skarvågfjellet i Vesterålen. Foto: Sigrid Ann Ringvoll

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Neste nummer av Fjellvåken kommer med Fjell og Vidde i januar 2027. Stoff mottas fortløpende

I redaksjonen Finn Jürgens, Ellen Marie Ingulfsvann og Nina Cheetham

- ♦ E-post: troms@dnt.no
- ♦ Hjemmeside: www.troms.dnt.no
- ♦ Nå er vi også på Facebook. Troms Turlag – DNT.
- ♦ Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- ♦ Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret.

